

Da prekrižati se znamo
Čuli smo pri peči mamo.
In pri peči nas učé
Vse molitvice lepé.

Babičino grlo velo
Poje pesmi nam veselo,
Mnogo mično pripoved
Pravil je ob peči ded.

Kuhaj, peči, nas ogrevaj
In na svoj hrbet nas devaj,
Vsem si draga, vsem si všeč,
Stara mamka, draga peč!

Tone Korinjski.

Burja.

Panes, burja, spet bučiš,
Da so trdi udje moji;
Kar v vrtinec svoj dobiš,
Pleše vse po godbi tvoji.

Čakaj, da domov dospem
In pri peči se ogrejem —

Skozi okno lahko zrèm
In se jezi tvoji smejem.

Ah, kakó to dobro dé,
Če od zunaj burja piska,
H gorki peči pa smejé
Človek hrbet svoj pritiska.

—n—.

LISTJE IN CVETJE.

Slike.

»Užaljeni deček.« Hoteli smo svojim mladim čitateljem posebno veselje napraviti za prelepe božične praznike; zato smo priredili barvano sliko, ki je narejena natanko po večjem originalu našega slavnega slikarja Langusa. Take raznobarvne slike, kolikor vem, še do sedaj nismo imeli v slovenski knjigi; tudi to delo zopet kaže posebno spretnost naše »Katoliške Tiskarne«. Slike same nam ni treba posebej opisovati; kaj takega, kar nam predočuje, se med mladim svetom pač lahko vidi pre mnogokrat. »Vrtčev« urednik le želi vsem, da bi jih ljubi Bog obvaroval takih bridkih ur, osobito, da bi si nobeden sam ne nakopaval nepotrebnih solzâ po svojem napačnem vedenju. Obratno pa naj bi bili zlasti sedaj o božičnih praznikih oveseljeni z enakimi darovi, kakor jih kaže druga naša slika! — Ko bi dobili več naročnikov, postregli bi še kdaj z enakimi slikami; a reč je draga.

Rešitev rebusa v 11. številki:

Vsaka kri enkrat vskipi,
Vre, pojenja, se shladi.

Prav so rešili: Franc Gruden, trgovec v Spod. Retji; Milica, Justina in Mimica Kaligar, učence pri svet. Križu pri Kostanjevici; Ivan Kosi, nadučitelj. Kancijanilka Pirčeva, učiteljica pri sv. Lenartu pri Veliki Nedelji; Teodor Weinhard, nadučitelj v Dornovi; Jos. Troha, učitelj, Alojzij Vodin, organist v Dobovcu; Tonček in Luka Šlamberger, učenca, Rezika Robič in Ema Zenkovich, učenki v Ljuto-

meru; Mici in Tinči Gartner v Planini; Marija Urbas, učenka III. raz. v Planini; Viktor Kragl, dijak v Trzinu; Karol Chiantta v Planini; Nikola in Ana Ruech, učenki IV. raz. in Minka Ruech v Trzinu; Fr. Lavtižar, učitelj v Kamni gorici; Berta in Minka Meglič, učenki IV. razreda na Vranskem.

Odgovor na vprašanja v zadnjem listu:

17. V jeseni in po zimi je gostokrat megla zato, ker površje vodâ in vlažnih tâl ostane dlje časa gorko in izhlapeva veliko sopara, katerega pa hladnejše ali s soparom že nasičeno ozračje ne more več vsprejemati in se mora torej zgostiti. Ta zgoščen sopar nastopi začetkoma v silno majhnih votlih vodenih kapljicah, katere se sprijemljejo v večje gručice in v veliki množici niso več prozorne. Vodne kapljice nekaj časa plavajo po zraku, se čimdalje bolj nižajo in slednjič popadajo na tla. Padši na gorkejšo zemljo ali vodo — ker v jeseni in večkrat tudi po zimi je zemlja in voda gorkejša nego zrak — vzdigujejo se zopet kot sopar in zgoščujejo v meglo. Taka vedna sprememba provzroča jesenske in zimske megle.

18. Pomen Kristusovega izreka je: da bogatin silno težko pride v nebesa, po natorni poti mu je to celo nemogoče. Ker pa mora imeti vsaka dobra primera svoj »tertium comparationis«, t. j. vsaj nekaj, s čimer je primerjena reč slična prvotni, kateri se primerja, razlagajo nekateri besedo »kamelo« drugače, ker ima tudi debela vrva na barki podobno ime, drugi

pa »šivankino uho«, ker se tako imenujejo tudi neka jako ozka vratca, skozi katera lahko pride posamezna ovčica, ne pa — kamela. Po prvi razlagi bi se torej reklo: »Lažje gré debela vrv skozi šivankino uho, kakor . . .«; po drugi pa: »Lažje gré kamela skozi ovčja vrata, kakor . . .« Smemo pa tudi ostati pri prvotni razlagi, ker so takrat imele šivanke večje in drugačno uho, kakor sedaj; odtod utegnejo imeti tudi ona ovčja vratica svoje ime.

Nove knjige in listi.

1. Krištofa Šmida sto majhnih pripovedek za mladino. Poslovenil † Iv. Tomšič. Z nekaterimi podobami. Drugi popravljene natiske. V Ljubljani 1895. V založbi in na prodajo pri Janezu Giontiniju, knjigarju. Cena: kart. 40 kr., po pošti 43 kr. Že nekaj časa smo pogrešali te ljubke knjige; prav, da se je zopet dala na svetlo, saj za prvence ne dobiš lahko tako primernega berila, kakor so Šmidove

kratke pripovedke: vse je tako naravno in lahko umevno, pa hkrati tako mikavno in poučno! Prav posebno toplo priporočamo malim čitateljem.

2. **Robinson.** Povest za slovensko mladino. Sestavljena po najboljših izdajah. V Ljubljani 1895. Založil J. Giontini. Tisk R. Miličeve tiskarne: — Ta povest ima jako veliko dejanja in v izobilju raznovrstnih prizorov, torej je jako mikavna za radovedno mladino. Tudi v gladkem in lepem jeziku je pisana; le podoba na prvi strani je manj primerna čitateljem, katerim je lepa knjižica namenjena. Cena je 50 kr., po pošti 55 kr.

3. **Knjige družbe sv. Mohorja »Vrtec«** letos pozdravi še s tem večjim veseljem, ker je jedna posebej namenjena onim, katerim sam žrtvuje sad svojega truda. »Pod lipo« je knjižica prikupljiva po vsebini in še posebno po ljubkih podobicah. Knjigovez Iv. Bonač v Ljubljani je za to mladinsko knjižico priredil krasne platnice, komad po 20 kr., po pošti 25 kr.

Vabilo k naročbi. Že jedno četrtno stoletja preskrbljuje »Vrtec« našo ljubo mladino z zdravo in tečno dušno hrano. Doda našal ji je lepih povestic, katere tako rada čita in posluša, da si po njih blaži svoje nežno srce in širi svoje dušno obzorje; razkazoval ji je lepoto narave, opisovaje razne živali in rastline ter druge mičnosti stvarstva Božjega; prikupiti se je skušal s lepimi slikami; skrbel je za prijetno zabavo, dobro vedé, da mladosti dōba je in bodi zlati čas radosti in veselja; osobito pa je skrbno gojil one cvetke-krasotice, ki se jim pravi pesmice in ki tako zelo ugajajo mladostnemu nepopačenemu srcu. Kdor se zanima za naš »Vrtec« in njegovo prilogo, se lahko prepriča, da mu zemljica ni še opešala, da se vrtnar in njegovi delavci še niso utrudili. Nikar torej ne bodi nobenemu prijatelju slovenske mladine žal za malo svotico, ki jo potrosi za tako plemenito mladinsko razvedrilo.

»Vrtec« bode izhajal še dalje takisto kakor letos. Cena listu s prilogo vred ostane dosedanja: 2 glđ. 60 kr.; priloga »Angeljček« se lahko naroča tudi posebej in stane na leto samo 60 kr. (Na 10 izvodov pod jednim zavitkom 1 po vrhu.) — Naročnina in vsi spisi, namenjeni »Vrtcu« in »Angeljčku«, naj se pošiljajo z naslovom: Anton Kržič, c. kr. profesor v Ljubljani, sv. Petra cesta 76 (župnišče), ali pa krajše: Uredništvo Vrtčevo v Ljubljani. V Ljubljani se naročnina tudi lahko oddaje v »Katoliški Bukvarni«.

Nekaj poprejšnjih letnikov »Vrtca« je še na prodaj po znižani ceni pri g. Tomšičevi. Letnik 1895 pa se dobiva pri uredništvu in sicer: »Vrtec« vezan 2 glđ. 30 kr., nevezan pa 2 glđ.; »Angeljček« lično v platno vezan à 60 kr., kart. 50 kr.; poprejšnja dva tečaja »Angeljčka«, jednako vezana à 50 kr. in 40 kr., v posamičnih sešitkih pa à 10 kr. — Za lično vezanje »Vrtca« je Fr. Dežman, knjigovez v Ljubljani, priredil prav lepe platnice v platnu à 55 kr.; do njega naj se obrne, kdor si želi krasnejše vezí.

Oné p. n. naročnike, kateri še niso poravnali naročnine, prosimo, naj storijo to kmalu, ter naj se sploh naprej plačuje naročnina, kakor je pri časnikih navada.

Urednik in založnik.

»Vrtec« izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji s prilogo vred za vse leto 2 glđ. 60 kr., za pol leta 1 glđ. 30 kr. Upravništvo »Vrtčevo«, sv. Petra cesta št. 6. — Uredništvo sv. Petra cesta št. 76, v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik **Ant. Kržič**. — Tiskarstva Katoliška Tiskarna v Ljubljani.

